

STRATEJİ

BÜTÇE

MART 30 2001

Faiz dışı fazla Şubat ayında 3,6 katrilyon TL'ye ulaştı...

Konsolide bütçe içinde gelirlerin harcamaları karşılama oranı azaldı, bu doğrultuda, bütçe dengesi, Ocak ayında 36trn TL açık verirken, Şubat ayında 95trn TL'ye çıktı. Şubat ayında harcamalar %136 artarak 7,3 katrilyon TL'ye çıkarken, gelirlerde yaklaşık aynı düzeyde artırılarak 7,29 katrilyon TL'ye yükseltildi. Şubat ayında faiz dışı harcamalar önceki senenin aynı ayı ile karşılaştırıldığında oldukça yüksek çıksa da, bütçe gelirlerinin de önemli ölçüde artırılması ile ay içinde 3,6 katrilyon TL'lik faiz dışı denge elde edildi. 2000 yılının ilk yarısında faiz harcamaları toplam bütçe harcamalarının %60'ından fazlasını oluşturuyordu. İkinci yarı itibariyle, disiplinli mali uygulamalarla ve faizlerin de düştüğü bir ortamda, daha uzun vadeli ve uygun borçlanma fırsatları doğdu. Fakat, Kasım ayında oluşan likidite sıkışıklığı nedeniyle faizlerin tırmanması, borçlanma koşullarını zorlaştırdı. Faiz ödemelerinin harcamalar içindeki payını, Ocak ayında %42, ardından Şubat ayında %49'a çıkarması bunun sonucudur.

Konsolide bütçe gelirlerinin %56'sını oluşturan vergi gelirleri, yıllık bazda %96 artarak 4,9 katrilyon TL'ye ulaştı. Gelirden alınan vergiler ve mal ve hizmetten alınan vergiler, vergi gelirlerine 1 katrilyon TL'nin üzerinde katkıda bulundu. Şubat ayında vergi dışı normal gelirlerinin de bütçeye 1,8 katrilyon TL civarında gelir sağladığı görülmektedir. Anılan ayda, Hazine portföyünün içinde bulunan Telekom lisans satış gelirinden gelen 1,34 katrilyon TL, vergi dışı normal gelirlerin %90'nını oluşturdu.

Maliye bürokratlarına göre bütçe açığı sene sonunda 60 katrilyon TL'ye ulaşacak...

Dalgalı kur sistemine geçiş, her sektörü etkilediği gibi kamu sektörünü içine alan konsolide bütçeyi de etkileyecektir. Dalgalı kur sisteminin bütçe harcamalarını 60 katrilyon TL'ye çıkarması, faiz dışı fazlayı %30 düşürerek 8 katrilyon TL seviyesine çekmesi ve ek gelir yaratılmadığı sürece bütçe açığını 3 kat arttırarak 15 katrilyon TL'ye çıkarması bekleniyor. Maliye ve DPT bürokratlarına göre faiz ödemeleri sene sonunda hedefini aşarak 22-23 katrilyon TL'ye ulaşacaktır. Diğer cari kalemi hem enflasyondan, hem de dövizle bağlı ithalat ağırlıklı harcamadan dolayı devalüasyondan etkilenecek ve transferler içindeki sosyal güvenlik ödenekleri arttırılacaktır. Diğer taraftan, enerjide fiyat artışı, KİT maliyetlerini olumsuz etkilerken, zamların KİT açığını ne kadar kapatacağı şüphelidir. 430 bin kişiyi kapsayacak kamu toplu sözleşmelerinde ücret artışlarını kontrol etmekte artan enflasyon nedeniyle zorlaştı.

Ek gelir olasılığı az...

Bütçe'nin vergi gelirleri arasında gelirden alınan vergiler %35'lik bir paya sahiptir. Son gelişmeler ile maddi açıdan zor duruma düşen pekçok kurum ve bireyin oluşu, bürokratları endişelendirmektedir. Hernekadar taksitlendirme kolaylığı ile vergi tahsilatı arttırılacak da olsa, sürenin 18 ay olması nedeniyle 2001 yılında ancak yarısının tahsil edileceği beklenmektedir. Bu arada, talep daralması sonucu KDV'de olası bir düşüşün, KDV ve ATV gelirlerinin fiyatlardaki genel artıştan otomatik etkilenmesi ile telafi edileceği bekleniyor. Bürokratlar, ek gelir imkanının ancak IMF ile görüşmelerin ardından hazırlanacak ek bütçe sonrasında bulunabileceğini, bunun da gecikme faizinin 2-3 puan yükseltilmesi ile mümkün olabileceğini söylediler.

Bu raporda yer alan tüm bilgi ve veriler güvenilir olduğuna inanılan, halka açık kaynaklardan alınmıştır. Raporda yer alan bilgilerin doğru ve eksiksiz olması amacıyla gereken tüm dikkat ve özen gösterilmiştir. Bu bilgilerin kullanılması sonucu doğabilecek sonuçlardan, bilgilerdeki eksiklik ya da yanlışlıktan Strateji Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu yayında yer alan görüş ve düşüncelerin Strateji Menkul Değerler A.Ş. yönetimi için hiçbir bağlayıcılığı yoktur. Bu bilgi ve verilerin amacı, profesyonel yatırımcılara enformasyon vermek olup, kişilerin yatırım kararlarını söz konusu bilgilere bağlı kalmadan verdikleri varsayılr. Bu nedenle, yayınlanan hiçbir görüş ya da düşünce bir yatırım önerisinde bulunma hedefi ya da adı geçen hisselerin alınıp satılması tavsiyesi niteliğinde değildir. Strateji Menkul Değerler A.Ş.'nin bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri, ortakları, hakkında rapor yazılan şirket ile danışmanlık niteliğinde zaman zaman doğrudan ya da dolaylı olarak birebir ilişkiye girmiş olabilir ya da herhangi bir hisse senedi işlemi gerçekleştirmiş olabilirler.

2001 Strateji Menkul Değerler A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Strateji Menkul Değerler'in izni alınmadan, elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt cihazı veya başka bir yöntemle, bu yayınların bir kısmı ya da tamamının kopyası çıkarılamaz, bilgisayar sistemlerine aktarılamaz.